

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BdI Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Sotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Fenomenele naturale ce se desfășoară în fața ochilor noștri cari exprimă mulțumirea, sunt într'adevăr excepționale. Se spune că prunii cari sunt foarte consecvenți, înfloresc a două oară, iar într'un ziar de Capitală citim că un măr se dă la întrecere cu toți ceilalți, bătând recordul prin faptul că a înflorit de trei ori în acest an.

Soarele ne învâluiește în binefăcătoarele lui raze încă destul de calde, așa încât scăldatul în liber nu e numai subiect de notație.

Toamna a fost întotdeauna anotimpul cel mai frumos în România, cu toate ploile cari o caracterizează. S'au poate că ne place numai nouă românilor pentru că suntem, dela natură, melancolici și visători.

Toamna noastră frumoasă și tristă ca un vers de Bacovia și impresionantă ca un fragment din Bach sau ca sunetul de talarangă, s'a transformat în acest an, în culori sglobii cu ritm topeanesc și cu sunete de vals.

E frumos. Toată lumea e mulțumită. Adică, ar putea fi mulțumită. Căci nu știm prin ce am fi binecuvântați această învâluire în binecuvântarea naturii, noi sbuciumații și hărțuiții acestei țări și mai ales cei ce ne hărțuiesc.

Skoda e un nume, un corb care plutește încă pe deasupra sufletelor cari știu că la o desăvârșită clarificare nu se va ajunge niciodată. Și... bine că i așa! Cine știe ce surprize neplăcute am avea, ce idealuri ni s'ar irori și ce credințe ni s'ar dărîma! Atât dorim doar: dacă și așa se știe că sunt lucruri cari nu pot fi deslegate, și dacă mai ales, s'a știut dela început, de ce atîta cheltuială zadarnică, de ce monopolizarea altor minți cari ar fi putut produce, în acest timp, ceva mai util, dar cari vor ieși zdrențuite și...cărpe, din această oneroasă afacere?

Merită binecuvântare o țară în care nu poți deschide un ziar fără să vezi crime, fraude, sinucideri, scandaluri, o țară în care bunul public nu e respectat și în care binele general e uitat de cei cari ar trebui să se jertfească pentru el?

Sau n'ar trebui să se abată trăsnetul asupra celor ce aruncă traja între frați?

În zadar ridicăm monumente eroilor dela Mărășești sau de oriunde, dupăcum zadarnică a fost jertfa lor dacă aceasta n'a putut realiza eterna unire a sufletelor într'un ideal, într'o nițioasă comună. Mormântul eroului necunoscut tremue tăiat în două. Dar suntem siguri că și pe această temă s'ar naște certuri: cine să ia mai mult?

Când sărăcia ne împânzește, când legea ne e periclitată de acte, de materialism și de uitate, când desoadejdea ne-a curșat, iar fiara monstruoasă a ashoiului își face duhoarea peselentă și pârjolitoare să plutească pe de-asupra sufletelor noastre înspăimântate de viziunea alimentată de amintirea trecutului, când aci în vecini, fierare atom e pus în slujba unei

acțiuni dușmane nouă, în slujba unei crunte lupte de distrugere, și-atunci când noi abia ne sinchisim de acest lucru lăsându-i să ne injure și-aici în țara noastră, ar trebui să strângem rândurile, nu să dăm mâna căci ar fi un gest întârziat, ci să ne unim gândul și puterile pentru a stabili, odată pentru totdeauna, liniștea pe care o merităm după atâtea sbuciumări și mizerii.

Toamna e frumoasă și persistă ca pâlăitul unei lumânări muribunde. Nu ca să ne binecuvânteze ci ca să ne lumineze sufletele, ca să ne încurajeze, ca să desmorțească unele suflete cari au adormit în răutate sau în necinste.

Am dori ca razele sglobii ale acestui soare întârziat să imbunzeze pe cei ce-au uitat că țara e a țării și nu a lor și că toți fii ei sunt români.

P. Sel.

Ce faceți?

In fiecare zi, scrisori sau persoane, ne întrebă ce-i cu statuile. Această chestiune prin letargia ei care dă de vorbit, a devenit deja a noastră.

Ori poate că tocmăi aceasta este intenția primăriei: să ne enerveze până ce vom renunța să mai scotocim și să scriem?

Se înșeală dumnezeilor! Cu riscul de a-i plictisi pe ei, vom da glas curiozității și dorinței publicului, până când acestea nu vor fi mulțumite.

E totuși, scandalos! După ce, la început, toți membrii comisiei interimare erau în fierbere, acum chestiunea se lasă baltă pentru a nu ne mulțumi pe nimeni.

Ba suntem nemulțumiți. Așa să știți!

Mai întâi pentru că nu înțelegem să ne ferim de o rezoluție hotărâtă într'o chestiune de naționalism, și-al doilea, pentru că nu ne mulțumim cu ceea ce au făcut boemii de-acum câteva săptămâni. Am crezut la început, că gestul lor va fi o indicație de conduită și nu un corolar. De aceea cerem, în numele tuturor românilor buni ai acestui oraș, ai județului întreg, ca să fim scutiți de-a mai vedea vre-o statuie ungurească aci unde ungurii ne sfidează pe toate căile fără să fim capabili să-i punem la punct, din cauza unor oameni lași sau plătiți.

„Marți” și „Vineri” au trecut destule ca să fi avut timp să desbăteți, mai ales când, în definitiv, nu era nimic de desbătut. Ce mai așteptați?

Vă facem o propunere. Să colectăm bani ca să-i ridicăm una și lui Barabaș. Nu?

C.

Iar „ardeleni” și „regățeni”?

Criteriile după cari se va face revizuirea funcționarilor sunt prea cusute cu ață albă pentru a nu revolta.

Dela început se bănuia că această faimoasă revizuire făcută într'un timp când atîția șomeri mor de foame, va da loc la animozități.

N'am fi crezut însă niciodată că Ardealul va avea singur motive de nemulțumire. Și încă motive de această natură.

După „revizuirea” poliștilor, care a scandalizat îndeaajuns, urmează la rând medicii. „România Nouă” scrie că din 700 de medici cari vor fi „revizuiți”, 500 sunt ardeleni, medicii „încărunțiți în slujbe” cari vor fi lăsați la cheremul „iernii” care vine.

Frumos!... Nu demult ne plângeam în coloanele acestui ziar că higiena țării noastre este firavă și mijloacele și acțiunea pentru promovarea ei, insuficientă. Or, tocmai acum vice onorata comisie de revizuire și ia măsuri în contra acestui dezerat... sanitar al țării.

Și la expunerea doleanțelor

medicilor, d. dr. Costinescu a răspuns îndatoritor că e gata să satisfacă cererile medicilor, dar... la revizuire nu poate renunța. Na-ți-o frântă, că ți-am dres-o!

Acesta este unul din motivele cari ne revoltă.

Nu înțelegem însă de ce ardelenii sunt mai... preferați pentru revizuire.

N'avem oare în contra cui lupta? Nu ne dau destul de lucru ungurii? În loc să facem front comun, ne dă mâna să provocăm adversități și altercațiuni între provincii? Așa s'a înțeles sfîntenia actului de unire a Ardealului cu patria „mamă”? Se mai poate vorbi încă de „ardeleni” și „regățeni”?

E nespuse de dureros acest lucru. Ne e rușine. Își vor bate străinii joc de noi și vor avea drept, ungurii, să spună că dacă guvernul opreștează și nedreptățește pe românii din Ardeal, cu atât mai mult îi va teroriza pe ei, prin acte de obstrucționism.

Să fim sinceri, nu știm ce să credem, suntem ambarasați și nu găsim cuvinte ca

să ne exprimăm mirarea în fața acestui procedeu care reactualizează și dsvelește o cangrenă pe care o credeam demult vindecată.

Noi ne luptăm și ne sbatem aici pentru România Mare, iar „cei de dincolo” (ei cer să le spunem astfel) ne umilesc și aruncă între noi și ei un zid de ură și răsvărire.

Ce-o să zică străinătatea când va vedea că unirea spirituală a românilor nu s'a făcut nici după atîta timp?

Oare au dorit „frații” din „regat” să ne alipim din aceleași motive cari fac pe unguri să lupte pentru recăstigarea Ardealului? Numai pentru beneficiile pe cari le-ar putea aduce, nu pentru dragostea de frați?

Or, dorese frații noștri să îndeplinească dorința lui Apponyi care cerea ca Ardealul să devie independent?

E rușine. Credem că vina o poartă un simplu om zăpăcit și așteptăm ca îngrijorarea noastră să fie spulberată.

Activitatea bursei timișorene serios periclitată de amestecul insolit al secretarului general al Camerei de comerț

— Faimosul Iancu Conciatu provoacă un scandal monstru, de care a fost sesizat ministerul de industrie și comerț. — Se va ajunge probabil la examinarea mintală a scandalagiului

Secretarul general al Camerei de industrie și comerț din Timișoara, faimosul Iancu Conciatu, abia înapoiat dintr'o plimbare în străinătate pe spesele Camerei, a făcut noui isprăvi care-l pun în fruntea afișului scandalurilor din capitala Banatului.

Coridoarele Camerei de comerț au vuit zilele trecute de cearta iscată între Iancu Conciatu și d. Titu Ionașiu, președintele bursei timișorene. Antecedentele acestui scandal trebuie căutate în insistențele pe care le-a depus în timpul din urmă Iancu Conciatu pe lângă conducătorii bursei, cărora le-a cerut următoarele - două lucruri: a) să i se dea lui suma de 5000 lei pe lună, pe care a ridicat-o fostul președinte al bursei, d. Vasile Brebenaru, și pe care d. Titu Ionașiu, actualul președinte, nu o ridică, deoarece a renunțat la acest apanaj lunar — și b) să fie scos din postul de secretar al bursei d. Păcurariu ca să se dea și acest post, cu un salariu de 6000 lei lunar, tot lui Iancu Conciatu.

Urmările șantajului ratat

Aceste pretențiuni ale lui Iancu Conciatu erau un fel

de șantaj față de bursă, care este adăpostită în clădirea Camerei de comerț și căreia i se aprobase și i se trecuse în bugetul Camerei un ajutor de 130.000 lei. Șantajul lui Iancu Conciatu n'a reușit însă. De altfel nici nu putea să reușescă, fiindcă, dacă președintele bursei nu înțelege să-și încaseze apanajul lunar de 5000 lei, suma aceasta nu poate fi făcută cadou, sub nici un titlu, nesățiosului secretar general al Camerei. Cât privește pretenția lui Iancu Conciatu de a ocupa și postul de secretar al bursei, în locul d-lui Păcurariu, spre a-și mai mări și de aici veniturile cu câte 6000 lei pe lună, această pretenție nu putea fi satisfăcută din două motive: întâi pentru că Iancu Conciatu nu are studiile necesare pentru ocuparea acestui post, iar al doilea pentru că bursa nu înțelege să renunțe la serviciile d-lui Păcurariu, un tânăr muncitor și corect, care ocupă acest post de mai mulți ani de zile și își caută de ocupații, prestând servicii de cari conducătorii bursei — și cei din trecut și cei din prezent — au fost întotdeauna mulțumiți.

Iancu Conciatu, văzând că nu-i reușește șantajul și pierde 11.000 lei pe lună —

a trecut dela amenințări la fapte.

Iancu Conciatu închide ușa bursei și jignește pe un consilier de Curie de apel

Plecând în străinătate, pentru celebrele lui „tratații” cu „cercurile economice”, pe care ministerul de industrie și comerț s'a văzut nevoit să le dezmintă, Iancu Conciatu a încuiat pur și simplu ușa bursei și a dat ordin să nu se mai deschidă în lipsa lui. Fapta aceasta este un abuz patent, deoarece legea bursei obligă Camerele de industrie și comerț să pună la dispoziția bursei încăperi potrivite pentru birouri, sală de ședințe și sală de judecată. Un abuz însă pentru Iancu Conciatu e floare la ureche, și el nu s'a mulțumit cu atîta, ci a îndrăznit să-l jignească și pe d. consilier de Curte Butureanu, președintele Camerei de arbitri dela bursă, pe care l-a trimis să judece hăt la al patrulea etaj, într'o odăidă cu totul improprie scopurilor unei săli de ședințe, unde se adună nenumărați împrișnafi în zilele de procese.

Tras la răspundere de către d. Titu Ionașiu, președintele bursei, pentru această îndelicateță față de d. consilier Butureanu și pentru (Continuarea în pagina IV-a).

„Insurătoarea teologică“

Sub titlul de mai sus a apărut în coloanele acestui ziar, cu data de 25 Sept. a. c., un articol în care se vorbea despre insurătoarea teologilor, înainte de terminarea studiilor, insurătoare necesită de lipsa de mijloace materiale. Articolul amintit a impresionat de sigur, — și poate chiar în mod neplăcut, — dat fiind adevărul pe care l-a relevat în toată goliciunea lui.

Ne permitem totuși a l. complicită, în chestiunea atinsă de Dsă în tangenta cea a logodirii teologilor cu ocazia candidaturii la o parohie.

O asemenea logodire este „și mai condamnabilă“, precum bine zice autorul, însă trebuie să se știe că cel ce face un asemenea pas, nu este chiar așa de vinovat, cum pare la prima privire. Nu este atât de vinovat, căci dacă face un astfel de pas, înseamnă că e împins de societatea ce se abate în cel mai cras materialism și de obiceiurile ei, din ce în ce mai absurde, mai în contradicție cu preceptele morale și cu o viață spirituală.

Parohiile, — o bună parte din ele, — sunt legate de câte o fată, ba câte odată și de mai multe. Candidatul, în goană după o bucată de pâine, — pe care pe bună dreptate o merită, după ce ani de arând și-a mâncat tineretele și sănătatea pe băncile școlii, în săli mai mult sau mai puțin insalubre, — este nevoit să facă acte, necegetate, disperate, pe cari în împrejurări normale nu le-ar face nici în rup-tul capului. În vederea reușitei în alegere, logodește o fată pe care atunci o cunoscuse și de care, afară de interes, nu-l leagă nimic.

De observat e că nici un teolog nu logodește fata la prima sa candidare, ci abia după ce a candidat fără succes în mai multe părți și vede deci că altfel nu și poate câștiga bucată de pâine atât de necesară existenței. Fiecare se prezintă la candidare cu sentimente curate și voeste să fie ales datorită meritelor sale personale; și numai după ce vede că acestea azi nu mai contează, numai atunci recurge la viclesug și la acte demoralizate. Cine e dar de vină: el sau societatea care și bate joc de el?

Nefiind însă, între tineri, a- cea afecțiune și atracțiune sufletească, ce stă la baza unei căsătorii, tânărului nu-i rămân decât două posibilități: să-și ducă actul disperat până la sfârșit, căsătorindu-se; sau să strice logodna.

Cel care urmează primul caz, trebuie ca el însuși să fie cuprins de val-vârtejul lumii materialiste, căruia puțin îi pasă că prin actul său necotit își distruge familia, își distruge propria fericire. Căci ce viață poate fi acolo unde consotii nu simt nimic unul pentru altul, unde unul va trage „cea“ iar celălalt „hăis“. Sau ce creștere vor primi copiii născuți dintr-o astfel de căsătorie?...

Al doilea caz îl vor urma: sau cei lipsiți de scrupule; sau cei cari, gândindu-se la viitor, preferă să înfrunte injuriile și blestemele societății care l-a crescut, decât să țarască cu el în prăpastie încă un suflet, sau, poate, mai multe generații...

Pentru a se înlătura pe viitor asemenea cazuri, precum și alte abuzuri ce se comit cu

ocazia alegerilor, propunem: să înceteze aceste alegeri și să se introducă și la noi sistemul numirii, ca la frații din Vechiul Regat.

Se va spune, poate, că și în cazul acesta se pot face introducându-se aceea plaga cunoscută sub numele de „nepotism“.

Se prea poate. Totuși suntem de credință, că în Venerabile Consilii Eparhiale se vor găsi persoane cari să pună interesele bisericii, deasupra intereselor personale sau partid. Iar de nu, credem că oricine preferă să aibe de a face cu câțiva inși, decât cu sute, cu mii și chiar cu sute întregi de oameni simpli cari nu te pot înțelege.

Ori cum ar fi privită chestiunea, „numirea“ preoților se impune, mai ales că nici nu e consult să lași pe un tânăr, după atâția ani de sbucium și mizerii din școală, la bunul plac al plebei. Și nu e consult aceasta cu atât mai mult, cu cât autoritatea sa de preot și prestigiu bisericii iese știrbit întotdeauna din alegeri. Ori, cu toții trebuie să luptăm din răspuseri pentru întărirea autorității preotului și pentru ridicarea prestigiului bisericii noastre dreptmăritoare!

N. M. C.

AVIZ

Toate persoanele chemate ca martori și informatori, în procesul comuniștilor, ce se judecă la Consiliul de război, în localul liceului „Piarist“, din Timișoara, urmează să se prezinte Sâmbătă 29 Septembrie 1934, la orele 8 dimineața.

Cei cari nu se vor prezenta vor fi aduși cu mandat și vor fi pedepsiți cu 2000 lei amendă conform legii.

Comisar regal,
Maior Bundra

Grefier
Cenușescu

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi:

Mascarada

Paula Wessely,
Adolf Wohlbrück,
Olga Tschechowa
Regia W. FORST

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Cartierul îndrăgostiților

Wallace Beery,
Jackie Cooper,
Fay Wray

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

La Ocolul Silvic Șebis
avem

5

(cinci) vagoane
cărboni de lemn
de vânzare.

Amatorii se vor adresa
Ocolului Silvic Șebis

Vieța sportivă

Tot despre finala Cupa României

Unde, când, etc., se va juca? Finala Cupei României care trebuia să se dispute încă în primăvară a fost amânată încontinuu. A sosit timpul să se dispute, însă tot nu este hotărât când și unde se va face acest match care va fi un „eveniment deosebit“.

Matchul după toate probabilitățile va avea loc Duminecă. Noua comisie a Cupei României a decis ca să fixeze acest match în Capitală, unde vor fi invitați: M. S. Regele, membrii guvernului și d. dr. Alex. Vaida-Voevod, fostul președinte de consiliu, care a și cumpărat această cupă, pe care o va înmâna personal echipei câștigătoare.

Astfel acest eveniment al anului va fi ridicat la înălțime și va fi cea mai de seamă manifestare sportivă a sezonului.

Ecouri sportive

Liga de Vest, a intervenit la Federație, ca clubul „România“, din Cluj, să fie silit a-și schimba numele, deoarece la jocul cu C. A. T. s'au petrecut lucruri la adresa României.

Matchul Polonia—România ce se va disputa la Lemberg în 4 Octombrie, va fi arbitrat de jugoslavul Faris. Desemnarea arbitrilor s'a făcut de comun acord.

În luna Decembrie va avea loc la Atena, Balcaniada organizată în anul acesta de Grecia. Programul întâlnirilor este următorul.

Duminecă 23 Decembrie: Jugoslavia—Grecia.

Marti 25 Decembrie: Jugoslavia—Bulgaria.

Miercuri 26 Decembrie: România—Grecia.

Duminecă 30 Decembrie: România—Bulgaria.

Marti 1 Ianuarie 1935: Grecia—Bulgaria și România—Jugoslavia.

O conferință sui-generis

La Camera de Industrie și comerț din Timișoara, unde se petrec atâtea minuni de câțva timp, s'a ținut Joi seara o conferință cu titlu neprecis și fără conținut. Conferințiarul, evident, a fost lăncu Conclatu. Secretarul general al Camerei a făcut o plimbare pe banii Camerei în străinătate și și-a închipuit că ar fi în Timișoara și oameni dornici să afle cu ce impresii s'a înapoiat de prin streine locuri acest „Magnificențius“ al Banatului. S'au și găsit — să fim drepti — vreo cincisprezece inși care s'au dus la conferință. Aceștia însă — cu excepția unor comercianți care au trecut pragul sălii din politeță, sau de silă, bucurii, deoarece au uneori treburi cu nebunul dela Cameră — erau glumeții de forță a Timișorii, care știu că lăncu e un bărbier fără pereche, și s'au dus la conferință ca să se amuze.

A fost însă o adevărată tragedie. Nebunul s'a bălăit furios și a spus cu toată seriozitatea câteva enormități de cari s'a speriat foarte restrânsul auditoriu. Iată două perle:

„In Italia pasagerul nu e obligat să-și scrie, pe fila personală dela hotel, confesiunea în care s'a botezat — s'au nu s'a botezat...“

După câte știm, nici la hotelurile din România nu se cere așa ceva. Ba nu se cere la nici un hotel din lume. Poate la Bozovici — dacă fi vreun hotel pe acolo...

Al doilea:

„In Italia prețul unui kgr. de carne e de 150—180 lei“.

Negustorii care sunosc situația din Italia spun însă că lăncu a „exagerat și aici, sau, poate, a socotit valoarea lirei italiene după cursul clandestin dela bursa neagră.“

Noi inclinăm a crede în ultima ipoteză, știut fiind că lăncu Conclatu e contra bursei legale. (Vezi cazul bursei din Timișoara, pe care voiajorul mincinos n'o poate suferi deloc, după cum se poate citi în pag. I a „Ecoului“ de azi).

Biata Cameră de comerț din Timișoara!

Cât a costat voiajul lui lăncu, d-le președinte Ionescu-Frota?

Lansarea unui mare vapor englez

Londra. — La Glasgow a fost lansat, marele pachebot „Queen Mary“, în prezența Regelui George și a unei asistente de aproximativ un sfert de milion de persoane.

Pachebotul a fost lansat de Regina Angliei, care n'a avut decât să apese pe trei butoni electrici pentru ca acest colos, la care au lucrat direct sau indirect 250.000 oameni, să fie pus în mișcare.

La solemnitate a asistat și printul de Galles.

„Queen Mary“ este cel mai mare transatlantic din lume. Tonaajul vasului este de 74.000 tone, și va avea o viteză de 30 mile pe oră.

Informațiuni

Prof. Victor Caba, invită pe cei interesați în chestiunea înființării unei școli secundare particulare la noua intrunire de Duminecă, 30 Sept. ore 10 dimineața, la Gimnaziul „Iosif Vulcan“.

După 1 Octombrie, d-nu Mitică Constantinescu, subsecretar de stat, și M. Lăzeanu, secretarul general al departamentului, vor face inspecțiuni inopinate în provinciile spre a constata pe deoparte eficacitatea instruișilor date pentru activarea încasărilor, iar pe de alta, modul cum s'au executat dispozițiunile privitoare la înlocuirea funcționarilor cari nu vor să adopte limba oficială a statului.

Acești funcționari vor fi puși în disponibilitate până la 1 Noembrie.

Folosiți bateriile „Galvani“

RESTAURANT

„ALBINA“

STRADA HORIA No. 2.
S'A DESCHIS PLĂCINTĂRIE A LA BUCUREȘTI!
Bucătărie românească!

SALA HOTEL FERDINAND — TIMIȘOARA, 5 OCT. 1934.

PALATUL CULTURAL — A R A D, 6 OCT. 1934.

CERCUL CATOLIC — ORADEA, 7 OCT. 1934.

UN SINGUR CONCERT

DAT DE
TARAS

M Y K Y S C H A

Cel mai mare pianist al Rusiei de azi

Laureat al concursurilor internaționale de pian din:

VARȘOVIA (1933). VIENA (1934). BUDAPESTA (1934). MOSCOVA (1932).

BILETE DE VÂNZARE LA:

Timișoara: Casa Teatrului.

A r a d: Librăria Sandor.

Oradea: Casa Cercului Catolic.

Dacă iubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRI!

Ungurii amenință

Printre diferitele monumene revizioniste ale ungarilor figurează și „Crucea Trianonului”. Una din aceste cruci a fost desvelită Duminecă în comuna Kemeneasaj, pe dealul Sas hegy.

Cu această ocaziune, fostul ministru de Justiție Emil Nagy, a rostit o cuvântare revizionistă, care este în contradicție cu atitudinea moderată prin care s'a deosebit până acum acest fost ministru, de ceilalți conducători ai mișcării revizioniste maghiare.

Cuvântarea d-lui Emil Nagy ne desvăluie gândul adevărat al vecinilor noștri unguri.

Iată ce a declarat d-sa: „Zecile de mii de oameni cari s'au strâns și protestează sub crucea Trianonului de pe dealul Sashegy, cer astăzi încă în mod pasnic revizuirea. Dar dacă acest cuvânt pasnic nu va fi ascultat, să fie atenți și să aștepte toți din toate părțile de afară că mai trăește virtutea maghiară, care va alunga hoții din jurul crucii”.

Evenimente timișorene

Luni seara, 1 Octombrie, se redeschide la Timișoara Barul celei mai elegante cafenele din întreaga Transilvanie, „Palace”...

Cu mari sacrificii, antreprenorul selectului local, d. Iosif Scheer, rezervă publicului timișorean: un program artistic cu adevărat senzațional; reducând totodată prețurile.

...iar, ca o completare a respectoasei atențiuni ce înțelege totdeauna, civilizatului, simpaticele patron al singurului local familiar din provincia transcarpatină, să ofere clienților săi, tot în seara de 1 Octombrie, se va oferi amatorilor de dans și un pătrat de linoleum... în cafenea.

Să mai subliniem că, orchestra, notați: românească, în cea mai autentică accepție a cuvântului, delectează cu mult talent, și pe cel mai pretențios meloman?...

Afganistanul a fost primit cu unanimitate în Liga Națiunilor

Geneva. — Comisia a șasea a Ligii Națiunilor a adoptat cu unanimitate admiterea Afganistanului în sânul ei. Azi plenul va vota admiterea.

Ungaria face propagandă revizionistă la Geneva

Geneva. — Ungaria a recurs ieri la un mijloc de propagandă care a făcut o penibilă impresie în cercurile Ligii Națiunilor. Secretariatul Comitetului național ungar, a împărțit membrilor Societății Națiunilor și tuturor ziariștilor un „memorandum” în care afirmă, că nu va exista pace, până când nu se vor soluționa problemele din bazinul dunărean și în primul rând cererile maghiare de revizuire a tratatelor.

Invățători și elevi români, Cumpărați cărțile și rechizitele școlare la

LIBRĂRIA

„CARTEA ROMÂNEASCĂ”

Bulevardul Regele Ferdinand I. Timișoara

CARE ESTE CEA MAI BINE ASORTATĂ LIBRĂRIE ROMÂNEASCĂ DIN TIMIȘOARA SE ACORDĂ RABATURI MARI

SPRIJINIȚI COMERTUL ROMÂNESC, DAȚI AVÂNT CULTURII ROMÂNEȘTI! — PREȚURI EXTREM DE AVANTAJOASE!!! —

Ungurii din România

„Deli Hirlap”, din Timișoara, scrie că publicistul maghiar Szabo Zoltan se ocupă într-un ziar din Ungaria de mentalitatea specifică a noii generații maghiare din Ardeal și constată că n'are nimic comun cu modul ungarilor din Ungaria de a vedea lucrurile.

Tineretul maghiar din România nu crede că ungurii din Ungaria ar trăi o viață de stat independentă. Tineretul maghiar din România nu clădește nimic pe ceea ce este în Ungaria sau pe ceea ce ar putea primi dela ea.

Ar fi o greșală de neiertat dacă s'ar crede că mentalitatea aceasta ar fi rezultatul românizării. Căci noua generație maghiară și-a păstrat sentimentele maghiare, dar și-a pierdut credința că ar mai putea avea ajutor din partea Un-

gariei. Căci ce se dă tineretului maghiar din România? Nu mai câteva fraze patriotice.

Ungurii din Ungaria n'au dat nici o atențiune vieții de toate zilele a ungurilor din România și nici n'au căutat să se intercaleze în luptele și zbuciumul lor de toate zilele.

Nu știm dacă tineretul maghiar din România nu mai clădește nimic pe ceea ce este în Ungaria sau pe ceea ce ar putea primi dela ea, după cum iarăși nu se pot reduce imensele și încăpățânatele sfertări, ale guvernelor maghiare, de a strica rândurile păcii, la o „simplă” propagandă retorică” ce n'ar produce însuflețire decât în interiorul Ungariei.

Altceva însă este sigur în timp ce conducătorii Ungariei nu practică decât o politică negativă, de agitație sterilă și de atârțare în afară și o politică oligarhică de promovare a intereselor claselor suprapuse și de opresiune a claselor producătoare în interior, guvernele din România au practicat continuu o largă politică de dreptate socială, împroprietărind pe țăranul ungar în aceleași condiții ca pe cel român și a lăsat minorității maghiare toate libertățile de dezvoltare pe toate terenurile, asigurându-i poziții chiar superioare elementului majoritar, în domeniul economic, financiar, social, școlar, etc.

Dar instigatorii și însetații după privilegiile pierdute își vără coada stupidei lor înviersunări...

Reclamă americană

De cum vii dinspre gară seara, se vede dela mare depărtare o reclamă americană ingenioasă, care prin luminile ei colorate, așezate deasupra teatrului, îți atrage atenția așa încât, fără să vrei, citești „Schmoll pasta”.

Fabrica „Schmoll” din Brașov face sacrificii enorme, cu toată criza economică, pentru ca marfa ei să fie bine cunoscută în toată țara, prin reclame atrăgătoare și noi.

Nu trebuie să mai amintim că fabricatele firmei „Schmoll” sunt de cea mai superioară calitate, pentru că acest lucru o dovedește faptul că publicul întrebuintează de preferință crema „Schmoll”.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

Expulzarea d-lui Puiu Dumitrescu din Franța

Paris. — D. Constantin Puiu Dumitrescu părăsind România, se stabilise la Paris.

Acum câțva timp, d. Const. Puiu Dumitrescu a întreprins o călătorie la Cannes, unde a fost un norocos fr eventato al cazinoului.

În timpul călătoriei d-lui Puiu Dumitrescu, autoritățile franceze au ordonat o descindere la casa „acestuia din Paris”. În urma acestei descinderi, autoritățile au dat ordin de expulzarea d-lui Dumitrescu din Franța, acordându-i un termen de trei zile pentru lichidare.

D. Dumitrescu a plecat imediat la Geneva.

Trotsky pregătește revoluția din Spania

Din Barcelona — Spania — se anunță că Trotsky a fost identificat în acest oraș de către organele siguranței statului constatându-se că a avut un amestec direct în toate comploturile revoluționare cari s'au produs până acum.

În prezent autoritățile i-au pierdut orice urmă. Se crede că el nu este strein de revoluția comunistă care se pregătește. Autoritățile îl urmăresc pentru a-l expulsa de pe teritoriul spaniol.

Perechea regală a Jugoslaviei a sosit ieri la Sofia

Regele și regina Jugoslaviei însoțiți de ministrul de externe Jelfici, au sosit Joi, după masă, în gara de frontieră Dragoman.

În gara Sofia perechea regală a Jugoslaviei a fost primită de regele Boris și regina Ioana, de curtea regală precum și membrii guvernului și toate personalitățile politice bulgare.

La ora 8 seara a avut loc în palatul Vrana un dîneu de gală.

Schimbare de program la Madar

Barul Madar a reușit să contracteze pentru câteva zile pe diseura Mezey Nelly și pe Váradi Aladár, comicul cel mai simpatizat de publicul român, german și maghiar.

Din cauza timpului răcoros, programul se va ține în restaurant.

Începutul la ora 11.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

Nicu: Ascultă, Ana! De azi înainte există un loc de întâlnire minunat...

Reclama

SCHMOLL

Nu vei greși niciodată locul, iar lumina roșie ce-o reflectă, te aranjează de minune...

Ana: Mulțumesc Nicușor! Prima întâlnire ți-o acord ție, drăcușorule, astăzi seară, sub frumoasa reclamă luminoasă

SCHMOLL!

Procesul comuniștilor dela Timișoara

O zi ghinionistă pentru direcțiunea fabricii „Industria Lânei”...

Răspunsul mincinos, comunicat Consiliului de război, — unei instanțe militare de judecată, — de către o industrie care trăiește numai depe urma Ministerului Armatei, dovedește cu prisosință mentalitatea oamenilor baronului Hatvani!...

— Ziua X. —

În urma hotărârii luate de siguranță... de a se nota numele și adresa fiecărei persoane, — particulare, — care asistă la acest proces, a început să vină mai puțină lume.

Aceasta, oare, din cauză că mulți nu vor să aibă de-a face cu siguranțe, — fie chiar îndeplinind această inofensivă formalitate, — sau, poate, sunt printre ei și de acei ce se simt cu musca pe căciulă?... Incolo, cu aceiași monotonie, decurge interogarea ul timilor acuzați, cari utilizează cunoscutul procedeu: să nege totul...

Sedința de dimineață

Fiind interogată acuzatul **Báthory Ferdinand**, învinuit că a ținut o casă conspirativă, nu-și mai recunoaște declarațiile date la instrucție, negând orice amestec în legătură cu comunismul.

D. comisar regal îi reamintește că soția sa, citată ca martoră a acuzației, a declarat că a ars un mare număr de manifeste comuniste.

Csöveghe Elisabeta spune că a dat locuința lui Wurnbrandt, dar n'a știut cine e. Restul declarațiilor nu le recunoaște.

Plasatorul tehnicii comuniste (arhiva, mașina de scris, multiplicanțul, etc.) acuzatul **Doboș Carol**, contestă autenticitatea semnăturii sale, depe declarații. Nu-l cunoaște nici pe Muranyi, cu care, confruntat, se contrazice.

Czöveghe Mihai recunoaște că el a locuit la Maroci Margareta, pe care a văzut-o scriind la mașină — împreună cu Wurnbrandt — manifeste. La el s'au găsit, îngropate, două geamantane cu manifeste. Spune că nu cunoștea conținutul lor și le-a îngropat pentru că n'avea loc să le ție în casă. Tot la el s'a găsit și arhiva regională — ce conținea rapoarte, diferite concepte de manifeste, precum și rezoluțiile comitetului executiv al internaționalei comuniste, dela Moscova — ascunsă în podul casei.

Un acuzat plânge...

Înainte de a fi interogată acuzatul **Koreck Ștefan**, d. avocat Bürger anunță consiliul că nu poate să-l mai apere, deoarece există o incompatibilitate între interesele acestuia și altor acuzați, apărați de d-sa. Koreck declară că se va apăra singur; se oferă însă d. locot. Dumitrescu.

E învinuit că a dat ospitalitate lui Wurnbrandt, câte-va nopți, fiindu-i recomandat de Bathányi. Acuzatul se apără spunând că n'a știut că e comunist; credea că e în căutare de lucru. Pătruns de desnădejde, începe să plângă...

Alte depoziții...

Studenta la farmacie **Löbl Barbara**, e învinuită că posedă o scrisoare dela Szöcsi — animatorul mișcării comuniste, azi dispărut — pe care trebuia să o remită lui Kantor Ion. În scrisoare, aceasta solicita lui Kantor un pașaport cu care să fugă în

Ungaria, fiind urmărit. Ea recunoaște că a primit scrisoarea, dar nu-și știe conținutul și văzându-l pe Szöcsi liber nu știe că face rău. De-aia mai târziu a aflat că el locuia la Cluj sub un nume fals.

Se produc o serie de discuții asupra faptului că Szöcsi încă n'a fost arestat, cu toate că a trecut frontiera cu un pașaport pe numele său.

Vadász Carol, acuzat că la el s'a ținut o conștură, recunoaște, dar spune că nu știe ce scop avea. A mai fost

condamnat odată la 6 luni, pe când făcea armata, pentru furt.

Destinatarul scrisorii lui Szöcsi, **Kantor Ion**, se arată foarte surprins de acest fapt deoarece el nu era în raporturi amicale cu acesta.

A avut idei comuniste și le mai are, sperând că numai aceasta poate aduce o îmbunătățire a soartei muncitorului.

Băiatul **Szloboda Ion**, muncitor la fabrica „Industria Lânei”, declară că simțea de dator să împartă manifeste incendiare, pentru a lupta în contra patronului.

D. avocat Bürger punându-i mai multe întrebări, privitoare la modul de lucru din fabrică și la salariu, aceasta răspunde că lucra noaptea, chiar și în zilele de Duminică, fiind plătit cu cel mult 150—200 lei săptămânal.

Sedința de după amiază, — cu o foarte semnificativă surpriză oferită de direcțiunea fabricii „Industria Lânei”

În afară de depozițiile cătorva acuzați, — fără importanță — s'a produs un fapt care trebuie menționat, dat fiind importanța lui.

D. președinte al consiliului, vrând să se convingă de adevărul celor declarate de acuzatul Szloboda, a cerut prin Siguranța Informații, dela fabrica „Industria Lânei”, despre el.

Răspunsul a fost primit imediat, printr-o scrisoare, dela numita fabrică, în care se arată că lucrătorul Szloboda a fost angajat cu 80 lei pe zi din ziua de 5 Noiembrie 1933, până la 4 Aprilie 1934.

Direcțiunea fabricii, dând

această informație eronată asupra salariului, s'a prins în cursă; comunicând și datele asupra primirii și concedierii lucrătorului, greșite.

Acuzatul a dovedit cu martori că a intrat în serviciu la 5 August 1933 și a fost arestat, — deci pus în imposibilitate să mai lucreze, — la 29 Ianuarie 1934.

D. președinte a luat act de informațiile greșite, comunicate de fabrică, cu intențiunea de a induce consiliul în eroare asupra tratamentului la care sunt supuși lucrătorii și a anexat scrisoarea la dosar, pentru cercetări.

Al. Pav.

Tentativă de otrăvirea ofițerilor dela Cercul Militar

La consiliul de război al corp. II de armată se secreteză un caz de o gravitate excepțională.

Parchetul militar a prins firul unei criminale tentative de otrăvire a ofițerilor dela Cercul Militar din Capitală.

Un oarecare Ioanici, fost patron al bufetului cercului și dat afară de curând, a încercat să ofere 10.000 lei, promițând și alte avantaje funcționarului Procopiescu dela Cercul Militar, ca să pună otrăvă în mâncarea ofițerilor.

Funcționarul, care dela început și-a dat seama de grozăvia unei asemenea crime, a simulat că primește oferta, anunțând parchetului militar.

Două săptămâni Ioanici a fost urmărit spre a-l prinde cu otrăva asupra lui.

El a fost arestat în momentul când încerca să dea otrăva funcționarului Procopiescu

și deus în arestul consiliului de război.

Anchetat, Ioanici a făcut mărturisiri asupra provenienței otrăvei pe care intenționa să o dea funcționarului Procopiescu pentru a fi pusă în mâncarea ofițerilor.

El declară c'o avea dela o domnișoară, al cărei nume refuză deocamdată să-l spună.

Ancheta caută să stabilească mobilul acestei tentative criminale, făcându-se investigații în mai multe direcțiuni.

Interzicerea comerțului ambulant în trenuri

București. — Direcțiunea generală C. F. R. a dat un ordin circular prin care oprește cu desăvârșire comerțul ambulant în trenuri. Mai departe s'a interzis ca negustorii ambulanți să-și desfășoare mărfurile strigând în gări între orele 10 seara și 6 dimineața.

Activitatea bursei timișorene serios periclitată de amestecul insolit al secretarului general al Camerei de comerț

(Urmare din pagina I-a).

împiedecarea bunului mers la activității bursei, prin închiderea localului de până acuma, Iancu Conciatu a dat răspunsuri insolente. El și-a atras însă o energică replică a președintelui bursei. În timpul acestei replici au vut coridoarele Camerei de comerț atât de tare, încât s'au adunat toți funcționarii și toți servitorii să audă cine-i... figanul dela Bozovici, Iancu Conciatu.

Inconștientul secretar general, văzând că prea a n'ins coarda și că și-a aprins pae 'n cap când l-a întârât pe președintele bursei — căruia ar trebui să-i mulțumească pentru situația ce deține azi la Camera de comerț — s'a văzut nevoit să se roage cu mâinile încrucișate:

— Astămpără-te Titule... taci dragă, că n'am voit să te supăr!...

Iancu Conciatu nu lichidează subvenția bursei

Ministerul de industrie și comerț a fost sesizat de ace-

ste scandaluri ale lui Iancu Conciatu, precum și de faptul că individul, după ce nu i-a reușit șantajul cu cei 5000+6000 lei lunar dela bursă, refuză să lichideze subvenția de 130.000 lei a Camerei de comerț pentru bursă, cu toate că această subvenție a fost înscrisă în bugetul Camerei, iar ministrul a ordonat lichidarea ei.

Conducerea bursei a arătat ministerului că, din cauza neachitării acestei subvenții, activitatea bursei e periclitată. S'a cerut intervenția energică și imediată a ministerului, pentru ca Iancu Conciatu să fie silit a respecta toate dispozițiile legii burselor și a executa de urgență ordinul ministerului pentru lichidarea subvenției de 130.000 lei.

Date fiind ultimile fapte cu totul nenormale ale lui Iancu Conciatu, nu este exclus că se va produce și o propunere pentru examinarea stării sale mintale.

Ce-i cu „Funerala”?

Între societatea „Funerala”, care se ocupă cu întreprinderi de înmormântări și are ca membri în special muncitori de fabrică, și opoziția ei, există de multă vreme un adevărat război.

Aceștia din urmă, pe baza clișeului unei scrisori, au făcut denunț la parchet prin care acuză societatea de denaturare de fonduri, specularea capitalului și mănuiere frauduloasă a banilor depuși, cerând ancheta și o adunare, doveditoare, a membrilor, ca în fața acestora să se facă cunoscute abuzurile celor acuzați, cu dovezi elocvente.

D. judecător de instrucție Adrian Seracu a primit cererea înaintată de d. dr. Barbatei ca reprezentant al drului Păușești, avocatul opoziționiștilor și a ordonat anchetă.

D. judecător de instrucție, însoțit de d. procuror Blănuș, au descins la sediul „Funeralei” din strada Consistorului și după ascultarea președintelui ei, a sigilat cassa „Funeralei”.

După cele scrise în denunțul președintelui Bugariu, ar fi plătit 40.000 lei din cassa societății, la persoane străine de aceasta.

Adunarea extraordinară a societății convocată în scopul expunerii faptelor, se va ține la 8 Octombrie.

După informațiile pe care le deținem, mai precis, în urma unor plângeri ce ni s'au făcut, deponenții acestei societăți au fost excoțați în modul cel mai condamnat.

Sărmanii muncitori cari strângeau banii cu greu, se duceau să plătească săptămânal atât cât puteau pentru ca la urmă să nu se aleagă cu nimic.

O sărmană femeie se plângea că din 1900 de lei i se mai recunosc doar 370.

E o rușine, un act inuman să speculezi astfel de nenorociți.

Ni se pare că d. Reinhardt, vestitul președinte al meseriașilor și mai vestitul românofob, are și aici un amestec.

Rezoluția comisiei Ligii Națiunilor în privința minorităților

Geneva. — Comisiunea politică a adunării a adoptat azi raportul asupra chestiunii minorităților, prezentat de delegatul Luxemburgului, d. Bech.

În acest raport se face istoricul discuțiilor care au avut loc asupra propunerii polone, de generalizare a protecției minorităților și se spune la sfârșit:

„În ce privește doleanțele exprimate de reprezentantul Ungariei, diferiți oratorii, printre cari unii au ridicat deasemenea reclamațiuni contra Ungariei, au ținut a marca cum că drumul care trebuie urmat de Ungaria este acela de a se adresa consiliului, conform re-

gulelor de procedură în vigoare.

Desbaterile s'au terminat pe un ton conciliant.

Un sat de pescari leproși

Tulcea. — Autoritățile din localitate au făcut o descoperire senzațională. De foarte mulți ani în comuna Caraorman din Delta Dunării, 20 familii de pescari bolnavi de lepră continuau să pescuiască fără ca organele sanitare să fi știut că ei sunt alinați de grozava boală. S'au luat imediate măsuri pentru internarea leproșilor la leprozaria din Trichilești, ei prezentând rani grave deschise pe tot trupul.